

O cina in oglinda timpului

Julia Henriette Kakucs

Ma bucura intalnirea noastra. Nu ne-am vazut de mult. Vorbele ascunse in mine abia asteapta sa se reverse. Nu te teme, nu am sa-ti fur mult timp. Bem un Cappuccino impreuna si in timp ce spuma alba se lipeste de buzele noastre am sa-ti destainui ce mi s-a intamplat intr-o seara tarzie de aprilie. Au trecut de atunci capriciile ei, stiu... Acum ne dezmiarda luna mai cu frumusetea unei primaveri ajunse la apogeul ei. Plina de voluptate se trezeste la viata... Asemeni tabloului lui Botticelli in care Afrodita atrage toate privirile. Asculta-mi te rog vorbele...

Totul s-a intamplat intr-o dupamasa de vineri obisnuita. Masina se strecura printre livezile ce incepeau sa-si intinda crengile imbobocite spre cer. Ai fi putut crede ca doresc sa-i reintoarca fulgii de zapada topiti de curand. Primavara era din nou capricioasa. Se temea sa-si arate frumusetea ... Se trezise din nou ursuza, cu lacrimi in ochi. Rareori pierdea un zambet in cinstea unei amintiri pretioase. Imi priveam cizmele elastice lipite de picior, fusta neagra scurta si ma intrebam daca nu voi tremura de frig in racoarea serii la intalnirea deosebita ce ma asteapta. Cele 13°C, vantul si ploaia nu promiteau nimic bun. Si totusi... Bucuria ma lua in stapanire tot mai mult, cu fiecare kilometru de drum parcurs. Eram asteptata. Daca in ceata timpului ma revedeam mergand in vizita spre „Curtea Csermak“ din Timisoara la prietena mea, acum ma astepta o seara impreuna cu ea intr-o alta curte, de alt gen... in „Württemberg Hof“. Vom participa la o cina data la curtea ducesei Wilhelmine von Grävenitz... in anul 1736. Eram in ajunul unei calatorii in timp.

As dori sa traiesti cu mine aceste momente. Urmeaza-ma... Incearca sa ramai in apropierea mea...

Ma apropii cu toate simturile ascutite de o poarta grea facuta din lemn si fier forjat. Stiu, simt ca in aceasta seara ma va astepta ceva deosebit. Observ cu o usoara mirare cum usa se deschide fara zgomot, miscata parca de mana nevazuta a timpului. Imi strang paltonul mai aproape de corp, cu ambele maini incerc sa ma invalui in catifeaua lui ocrotitoare si placuta, dar o mana grijulie mi-l ia si dispare cu el intr-o incapere alaturata. Imi este absolut constient ca m-am scufundat impreuna cu insotitorii mei in istoria unei femei deosebite. Suntem la Ludwigsburg, invitatii contesei Wilhelmine de Grävenitz, metresa ducelui Eberhard Ludwig von Württemberg.

Tocurile pantofilor imi suna in ritmul respiratiei pe parchetul ceruit al incaperii. Ma gasesc intr-o sala de dans cu un pianoforte in colt. Ma bucura prezenta lui. De scurt timp a fost construit pentru a face fata innoirilor muzicale ale timpului. Ma intreb daca cumva este un instrument construit de Gottfried Silbermann dupa modelul italian... Stiu ca Bartolomeo Cristofori a construit aceasta noua forma a instrumentului la Padua, iar Ferdinando de Medici l-a posedat deja in anul 1690. Ascult muzica...

Fugile lui Bach rasuna in toata luminozitatea lor. Contesa Wilhelmina de Grävenitz ma intampina cu un suras fermecator, lasandu-si evantaiul sa fluture cochet, asemeni unei pasari exotice, multicolore, ce se odihneste scurt timp, pentru a reinvia apoi intr-un nou dans al aripilor. Stiu ca aceasta femeie fermecatoare si inteligenta este o maestra a flirtului. Isi foloseste cu iscusinta evantaiul, la fel ca si toate femeile de la curte, pentru a transmite ora intalnirii alesului inimii. Pana si alunita lipita pe pieptul ei ce se ridica si coboara dintr-un decolteu generos, este un semnal ce dezvaluie spiritul ei liber. Este dineul ei. Ne intampina - pe noi, oaspeti ai unui ceas tarziu dintr-o primavara ce si-a gasit in sfarsit drumul spre tinuturile strabatute de raul Neckar - deja la intrare.

Ne gasim intr-una din salile palatului din Ludwigsburg - renovate si largite la dorinta ei - pe care ducele i l-a facut cadou. Si in aceasta seara sunt 30 de oaspeti invitati. Obiceiul s-a ritualizat. Ma intreb tocmai daca participam si noi la un asa numit "dineu de forma", la care doar 12 dintre noi se vor putea aseza la masa intinsa, dar abia incep sa ma orientez in sala, cand o aud spunand ca astazi vom avea loc cu totii. O veste buna, caci simt cum foamea ma determina sa ma preocup mai mult de meniul ce ne va fi servit, decat de arta baroca ce ne inconjoara. Hotaresc, privind rochia extravaganta a acestei femei ce tine in mana toate sforile politice, sociale, administrative de la curtea ducelui Eberhard Ludwig, ca denumirea de baroc isi are originea in mod sigur de la perlele (perla barroca) ce o impodobesc. As dori sa schimb aceasta idee cu vecinii mei de masa, dar vocile sunt soptite si doar ochii urmaresc miscarile gazdei, care ne imbie sa incercam supa de migdale ce ne-a fost tocmai servita intr-o ceasca de portelan alb, fabricat de alchimistul Johann Friedrich Böttger la manufactura existenta la Meissen din anul 1710. Este o mare realizare a timpului si nimeni nu mai regreta ca in loc de aur, alchimistul a fabricat portelan. Gust cu mare placere lichidul in care migdalele pisate au fost fierte si amestecate cu frisca produsa la Ludwigsburg. Aroma scortisoarei invaluieste si crutoanele de alac ce plutesc in ea. Aceasta specie de grau care are un spic cu un singur bob, este foarte rezistenta. Savurez supa in timp ce-mi revendic parerea, spunandu-mi ca denumirea de baroc provine probabil totusi de la acea exclamare a unui vizitator francez la vederea palatului Pamphili din Roma: "Ce ridicule baroque!"

Si totusi, ridicola sau nu, acum in aceasta epoca se creaza premisele operei italiene, acum se compun sonetele pline de emotionalitate ("con affecto") ... Muzica lui Händel, Vivaldi si desigur a lui Johann Sebastian Bach cucerește prin noile reguli ale compozitiei. Regret ca decesul lui Johann Sebastian Bach in 1750 marcheaza sfarsitul perioadei muzicii baroc, dar bunatatile insirate in fata mea, imi redau buna dispozitie.

Privelistea pateului de vanat, langa care o lingurita de marmelada de fructe de padure rotunjeste armonia, dezmiarda papilele mele gustative si ma determina sa ma scufund intr-o bucurie culinara deosebita. Feliile de paine proaspata facuta din alac si unse cu untura de porc sunt un preludiv reusit al fripturii de clapon umplut cu o felie de sfecla rosie invelita in slanina. Langa friptura ni se servesc inelele fierte de praz alaturi de cuburi prajite de pasternac.

Cu 277 de ani mai tarziu ar fi inimaginabila o garnitura fara cartofi si rosii, dar in acest an 1736 ele nu se mananca inca la Ludwigsburg.

Vinurile bune ale regiunii ne dezleaga limbile. Pana si contesa Wilhelmine von Grävenitz incepe sa ne povesteasca despre marea dragoste nascuta intre ea si ducele Eberhard Ludwig. Nereusind sa divorteze, ducele se leaga printr-o casatorie morganatica cu Wilhelmine in anul 1707. Casatoriile morganatice se incheiau intre parteneri inegali in ceea ce priveste rangul social. Desi ducele ii acordase rangul unei contese, daruindu-i mosii intinse, palate si o suma mare de bani, totusi Wilhelmine nu are rangul necesar unei casatorii "normale". Intr-o casatorie morganatica partenerul de rang inferior si copiii rezultati din aceasta legatura nu aveau drept de mostenire. Aceste casatorii mai purtau numele de "casatorie pe partea stanga" (Ehe zur linken). Probabil ca de atunci s-a introdus in protocolul scris sau nescris al societatii, ca sotia sta la dreapta sotului ei, iar cea recunoscuta doar printr-o casatorie morganatica, la stanga lui. Ducesa isi acuzase insa cu succes sotul de bigamie, imparatul alungand-o pe Wilhelmine in anul 1707 de la curte. Plin de iubire, Eberhard Ludwig o urmeaza in acelasi an la Zürich, readucand-o la curtea lui dupa ce o casatoreste cu un conte saracit din Boemia, care avea atat cinci nume onomastice cat si 70 de ani. Ce varsta matusalemica pentru acel timp!

Te intrebi acum si tu cum s-a simtit aceasta femeie inteligenta si atractiva in aceasta relatie care i-a daruit o mare dragoste, multa influenta politica, bogatie, dar si multa suferinta?

Wilhelmine von Grävenitz ne descrie acum, in timp ce linguritele noastre se afunda in desertul alcatuit din gris cu lapte si gem de prune, dramatica intoarcere, de data aceasta ireversibila, a cursului vietii ei. Moartea singurului urmas al ducelui in anul 1731 il determina pe acesta sa se reimpace cu sotia sa. Trebuia sa-si faca datoria de a asigura ducatul un urmas legal.

Evantaiul acopera scurt timp obrazul contesei. O aud povestind cu o voce scazuta, trista: "Ascultand sfaturile celor din jurul sau, m-a alungat, mi-a luat domeniile si m-a incarcerat pe timp de un an. Poate ca in adancul sufletului mai tinea putin la mine, caci dupa un an mi-a redat libertatea si m-a despagubit pentru proprietatile pierdute dandu-mi 150.000 de guldeni. In anul 1732 m-am refugiat la Berlin...

Revin insa uneori, poate nici eu nu stiu de ce tocmai in acest an 1736, an in care fericirea mea s-a stins... an in care iubirea mea a devenit doar o iluzie...

Uneori cred insa, ca alaturi de voi - cei care ati stat la masa mea, care mi-ati degustat vinurile si v-ati ospatat din bunatatile curtii Württemberg - imi voi regasi puterea spirituala."

Ma ridic luandu-mi ramas bun. Ma conduce cativa pasi spre usa... In timp ce vantul se ascunde in incretiturile paltonului inca deschis, o aud soptind:

Da, uneori sper, ca cei ce-mi asculta cuvintele ma pot iubi... caci, spune-mi si tu: Ce reprezinta o metresa – chiar renumita – daca a pierdut dragostea?"